

Szakmai beszámoló

a Hol terem a magyar vitéz? – közművelődési programok megrendezése az Egri Vár Napján

Pályázati azonosító: 3607/01092

Az esemény helye: Dobó István Vármúzeum, Eszterházy Károly Főiskola Kápolnája

Az esemény ideje: 2013. október 17. 8.50 – 20.00

Részletes program:

- 8.50-9.00 Gyülekező a Dobó téren
- 9.00 Felvonulás a Dobó térről a várba az Egri Vitézlő Oskola vezetésével
- 9.00-14.30 „Hol terem a magyar vitéz?” – az Alba Societas Hagyományőrző Egyesület bemutatója az Ispotály pince feletti területen
- 9.00-15.00 Gárdonyi kuckó az Ispotály pince feletti területen
- 9.00-15.00 A várvédők címerei – kézműves foglalkozás a várudvaron
- 9.30 Az Egri Vitézlő Oskola fegyver bemutatója a színpadon
- 10.00-13.00 Vitézi próba gyerekeknek a vár területén
- 10.00 Heves megyei Palócok Népművészete – a kiállítást bemutatja Császi Irén néprajzkutató muzeológus (Eger, Dobó u. 12.)
- 10.30 Az Országos Gárdonyi Emléknep ünnepélyes megnyitója az Ágyúdombon
Köszöntőt mond: L. Simon László az Országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke, országgyűlési képviselő, Dr. Ternyák Csaba egri érsek és Habis László Eger MJV polgármestere, országgyűlési képviselő
A Népese napja alkalmából rendezett rajzpályázat eredményhirdetése
Tollal a csillagokig – országos irodalmi vetélkedő eredményhirdetése
A Gárdonyi emlékek elhelyezése az időkapszulában az Országos Gárdonyi Emléknep alkalmából.
Az időkapszulát díszkísérettel viszik át a Gárdonyi Emlékházba
- 11.00-kor lett volna H. Szilasi Ágota tárlatvezetése, de az átment 14-re.
- 11.15 Solymászbemutató a Gótikus Palota előtti téren
- 11.30 Babszem Jankó Gyermekszínház: Égig érő paszuly előadása a színpadon
- 12.00 Koszorúzás a Hősök termében
Emléktábla avatás az Egri Vár Pantheonjában Gárdonyi Géza tiszteletére
- 12.10-es program elmarad! Vegyétek ki! Köszí
- 12.30 Középkori zene Az egri vár története című kiállításban. Közreműködik Lázár

- Attila előadóművész
- 12.30 Az élő Gárdonyi. A kamara-kiállítás bemutatója a Dobó-bástyában.
- 13.30 Vitézzé avatási szertartás a próbát teljesítő gyerekeknek az Ágyúdombon
- 14.00 Arcon formált világkép – H. Szilasi Ágota művészettörténész tárlatvezetése a Hatvany Lajos kiállításban (Gótikus Palota földszint)
- 14.30-16.00 Kézműves foglalkozás: guriga vitéz készítés a Balassi teremben
- 15.00 Solymászbemutató a Gótikus Palota előtti téren
- 15.30 ARTKINO
Szász Endre Bűnbeesés című festménye az Egri csillagok filmből
- 18.00 Gárdonyi arcai. Koncert az országos Gárdonyi Emléknap tiszteletére és az egri hősök emlékére.
Közreműködik: Réz Lóránt orgonaművész, Kóródy Anikó operaénekes, a Cantus Agriensis Gergely Péter Pál vezetésével és az Egri Érseki Fiúkórus Schmedmeiszter Szilvia vezényletével
Helyszín: Líceum Kápolna

Kísérő program:

- 10.00-16.00 MÚLT A JÖVŐBEN
1552- 2013- 2052
Élet az egri várban Európa öröme 500 éven át.
Festés élőben az Eszterházy Károly Főiskola Vizuális Művészeti tanszékének közreműködésével, az Egri Kulturális és Művészeti Központ Vitkovics Alkotóház és a Heves Megyei Honismereti Egyesület szervezésében.

A török uralom megerősítését és kiterjesztését célzó újabb török hadjárat **1552** nyarán indult meg. A három török hadvezér – a nógrádi és a honti várak elfoglalása után – Szolnok alatt egyesültek, majd Eger alá vonultak. A **várvédők létszáma** alig haladta meg a **kétezer főt**, akik közül 1799 volt fegyveres katona. A törökök szeptember 11-én vették ostromzár alá a várat, majd 15-étől két héten át tartott a falak és a bástyák tüzérségi támadása. Amit az ostromlók nappal leromboltak, azt a védők éjszaka igyekeztek kijavítani, megerősíteni.

A gyalogsági roham szeptember 29-én kezdődött és október közepéig folyt az elkeseredett küzdelem a sokszoros túlerőben lévő török sereg ellen. A törökök erejét a súlyos emberveszteségek, az egyre fokozódó ellátási nehézségek, valamint a táborban fellépő járványok felőrölték.

A támadók utolsó rohama október 13-án indult és Dobó a túlerő ellen minden tartalékot bevetett, még a nők is a harcosok közé álltak. A kétnapos küzdelemben a kimerült védőkkel szemben a törökök nem tudtak győzelmet aratni, s ez erkölcsileg teljesen szétzüllesztette a seregüket. Az egyre hűvösebb időjárás csak tovább rontotta a helyzetüket, s ennek következtében a megtépázott török had **október 17-én** az ostromot feladva megkezdte

az elvonulást a vár falai alól. Ez több napig tartott, de a távozás a vereség beismerését jelentette.

A várvédők közül több mint háromszázan estek el, a sebesültek száma pedig meghaladta a kétszázat.

Az egri győzelem **nagy fontosságú esemény volt**, hiszen a 16. században első ízben sikerült a török főerők ellen megvédeni egy magyar várat. A keresztény világ csodálatát váltotta ki az egriek hősiessége és **Dobó István a „kereszténység Herkulese”**-ként emlegették Európában. A német és az osztrák nyomtatott röplapok hadibeszámolóí nyomán pedig egész Európában elterjedt az egriek helytállásának híre.

2002-ben a várvédelem 450. évfordulóján egész éves programsorozattal emlékeztünk meg a hős egri védőkről és a várkapitányról, Dobó Istvánról. Ennek zárása volt az akkor első alkalommal megrendezett **Egri Vár Napja**. Azóta minden évben tartalmas és színes programokkal várjuk a látogatóinkat. A nyílt nap során ingyenes a belépés a vármúzeum területére, a kiállítások is térítésmentesen látogathatók. A látogatók ezen a napon olyan helyszíneket is megtekinthetnek, amelyek egyébként el vannak zárva a látogatóforgalom elől: Török – kert, Imre király sírja.

Az idei programban szerepel fegyverbemutató az Egri Vitézlő Oskola előadásában, 16. századi zene Lázár Attila tolmácsolásában, bábjáték a Babszem Jankó Gyermekszínház előadásában, valamint szakmai vezetéssel tekinthető meg az „Arcon formált világkép”, valamint a palóc kiállítás.

A diákokat egész napos kézműves programok és az Alba Societas Hagyományörző Egyesület jóvoltából történelmi játszóház, bemutató várta.

A program minden évben változik, de a délben történő megemlékezés a nap fontos eseménye, hiszen ekkor koszorúzzuk meg a Hősök termében Dobó István síremlékét.

Idén a mai nap különlegességét az adta, hogy egy áprilisi kormányhatározat éppen október 17-ét országos Gárdonyi Emléknappá nyilvánította az író születésének 150. évfordulója alkalmából. Az ünnepélyes megnyitó keretében Gárdonyihoz köthető relikviákat helyeztünk el egy időkapszulában, amelyet a most felújításra kerülő Gárdonyi emlékház alapjaihoz helyeztünk el. A koszorúzás után felavattuk az Egri Vár Pantheonjában Gárdonyi Géza emléktáblát. A nap során pedig a Gárdonyi kuckóval vártuk a diákokat.

Mivel ez a programunk ingyenes, így minden évben nagy látogatószámot fogadunk, *idén kb. 2500 fő* kereste fel a várat ezen a napon.

A napot egy – már március óta szerveződő – komolyzenei koncert zárta „**Gárdonyi arcai**” címmel. Dalokkal, énekekkel és komolyzenei művekkel emlékeztünk az egri hősökre és a nagyszerű íróra. A koncertre a főiskola gyönyörű kápolnájában került sor az Egri Érseki Fiúkórus, Réz Lóránt orgonaművész, Kóródi Anikó énekművész és a Cantus Agriensis kórus közreműködésével. A koncert nagy érdeklődés mellett zajlott le, a program kezdésekor pótszékekkel kellett megtölteni a gyönyörű termet. *A koncerten résztvevők száma: 135 fő.*

Látogatói létszám: 2635 fő

Közreműködői létszám: 52 fő

A programról rádiós spotot készítettünk a Rádió Egerrel közösen, a GO utazási magazin pedig külön cikkel jelentkezett Egerről és mint lehetséges programlehetőséget az Egri Vár Napját jelölte meg. Az Országos Gárdonyi Emléknaphoz köszönhetően az esemény nagy sajtófigyelmet kapott, hiszen vendégünk volt L. Simon László elnök úr, Dr. Ternyák Csaba érsek és Habis László Eger MJV polgármestere. Mind az országos, mind a helyi média címlapján volt az esemény október 18-án.

Programunkkal minden évben törekszünk arra, hogy méltó módon emlékezzünk meg az egri hősekről. Ez a nyílt nap alkalmas arra, hogy az érdeklődők behatóbban megismerkedjenek a Vármúzeum időszakos és állandó kiállításával is. Mivel az óvodás korosztálytól a felnőttekig több korosztály felkeres minket, ezért az életkori sajátosságok figyelembevételével alakítjuk ki programjainkat.

Mivel az időjárás október közepén igen fontos befolyásoló tényező és tekintve azt, hogy a Vármúzeum közösségi tereinek száma korlátozott, így a programok szervezésénél gondolunk a megfelelő esőhelyszínek kialakítására.

Az idei Egri Vár Napján szerencsésen összefonódott Eger két meghatározó egyéniségének ünnepe: Dobó Istváné és Gárdonyi Gézáé. A várkapitány és maroknyi serege európai jelentőségű tettét nem ünnepelelnék ma ennyien, ha Gárdonyi Géza nem írja meg történelmi regényét, az Egri csillagokat. A mai napig nagyon sok látogatónk a regény helyszíneit keresve fedezi fel az Egri Várat! Ezekre az igényekre a jövőben is igyekszünk múzeumpedagógiai és múzeumi közművelődési programokkal megfelelően reagálni.

A szakmai beszámoló elérhetősége:

http://egrivar.hu/rendezvenyek.html#varnap_beszamolo

Fotódokumentáció

a Hol terem a magyar vitéz? – közművelődési programok megrendezése
az Egri Vár Napján című pályázathoz

Pályázati azonosító: 3607/01092

Az Egri Vitézlő Oskola fegyverbemutatója

Az Egri Vitézlő Oskola fegyverbemutatója

Fabotka Játshóház az alsó várudvaron

Középkori zenét játszik a Szelindek zenekar

„Hol terem a magyar vitéz?” – Az Alba Societas Hagyományőrző Egyesület bemutatója

Égig érő paszuly – a Babszem Jankó Gyermekszínház előadása

Solymászbemutató a Gótikus Palota előtt

A várvédők címerei – kézműves foglalkozás a Műhelyben

A szakmai beszámolót készítette:

Székényi Orsolya

Közönségforgalmi igazgatóhelyettes

Eger, 2013. december 13.